

پاور جلسہ ۹

سوال ۱

◉ درباره محرومیت حسی توضیح دهید

به فقدان حواس، در «شرایط محرومیت حسی» انجام می‌شود. محرومیت حسی یعنی اینکه فرد در شرایطی قرار بگیرد که هیچ یک از گیرنده‌های حسی مثل چشم، گوش و... به وسیله محرک‌های بیرونی تحریک نشود. نتایج مطالعات نشان داد که داوطلبانی که حاضر شدند آزمایش محرومیت حسی بر روی آنها انجام شود، با وجود قول دریافت پاداش، نتوانستند بیشتر از چند ساعت شرایط محرومیت حسی را تحمل کنند. محرومیت حسی به دلیل آزارنده بودن آن، نوعی شکنجه تلقی می‌شود. مطالعات نشان می‌دهد که موجودات زنده، به‌خصوص انسان، نیاز به «احساس» دارند.

سوال ۲

◉ وجود احساس را از جنبه نظریه تکامل داروین تبیین کنید

از نظر تکاملی، احساسِ محرک‌های بیرونی برای بقای موجود زنده حیاتی است. اگر احساس گرما نمی‌کردیم، به دنبال خنک کردن خودمان هم نبودیم؛ بنابراین، احساس، به حیات موجودات زنده کمک می‌کند.

سوال ۲

- ◉ این جمله به چه معناست:
- ◉ تحریک گیرنده های حسی تابع شدت محرک است

چشایی، بویایی و لامسه. تحریک هر یک از گیرنده‌های حسی تابع شدت محرک است؛ یعنی تحریک حواس از سوی محرک باید به میزان خاصی برسد تا آن عضو حسی تحریک شود؛ مثلاً صدا باید به شدت خاصی برسد تا گوش ما آن را بشنود.

سوال ۱

● محرک، توجه و ادراک را تعریف کنید

● محرک هر چیزی است که گیرنده‌های حسی را تحریک می‌کند.

● انتخاب محرک خاص، از بین محرک‌های بی‌شمار پیرامون ما، «توجه» نام دارد.

● تعبیر و تفسیر کردن و معنی و مفهوم و سازمان دادن به محرک‌های توجه شده «ادراک»

سوال ۲

◉ ادراک چند حسی چه کمکی به ما میکند؟ با ذکر یک مثال توضیح دهید

اگر یک موضوع را بتوان با چند حس دریافت کرد، دریافت ما قوی تر می شود؛ مثلاً اگر مطلب شنیده شده را به صورت ترسیمی و نوشتاری تبدیل کنیم، یادگیری آن راحت تر خواهد بود. زمزمه مطالب هنگام خواندن، باعث درگیر شدن گوش و چشم می شود. به نظر شما دریافت

سوال ۳

سؤال

- با توجه به دو مثال زیر بگویید چرا تحمل درد برای این افراد یکسان نیست؟
- ۱ جانبازان جنگ تحمیلی، در مقایسه با افراد عادی، برای جراحی یک عضو به یک اندازه ابراز ناراحتی نمی کنند.
 - ۲ درد زایمان برای خانم‌ها، به مراتب قابل تحمل تر از درد ناشی از جراحی کلیه است.

سوال ۱

◉ منابع توجه تحت تاثیر چه عواملی هستند؟ توضیح دهید

منابع توجه تحت تأثیر سه عامل است. نخست **حواس** ما به وسیله محرک‌های بیرونی تحریک می‌شود. عامل دوم، **اطلاعات موجود در حافظه** است. حافظه ما یکی از منابع مهم توجه است. عامل سوم، **سبک پردازش افراد و انتظارات آنها** است که باعث می‌شود تا محرک‌های خاصی انتخاب شود. وقتی شما با یکی از دوستانتان قرار ملاقات دارید، هر فردی را از فاصله دور، آن

سوال ۲

سؤال

قبل از شروع کلاس، برای یادگیری بهتر، تصمیم می گیرید سخنان دبیرمحرمتان را به دقت گوش دهید. در دقایق نخست تصمیم شما عملی می شود، اما بعد از چند دقیقه حواستان به موضوعهای دیگر معطوف می شود. در این مثال، توجه شما دچار مشکل شده یا تمرکزتان؟ توضیح دهید.

محیط ما پُر از محرک‌های مختلف است. فرایند انتخاب یک محرک از بین محرک‌های حسی مختلف را **توجه** می‌نامند. توجه با تمرکز متفاوت است. اگر توجه مداوم و پایدار باشد در آن صورت با تمرکز مواجه هستیم. اغلب به دلیل ارتباط نزدیک میان دو مفهوم توجه و تمرکز، همه افراد قادر به تفکیک آن دو نیستند.

پاسخ سوالات امتحان

◉ الف) با علم روانشناسی میتوان تغییرات فرد در آینده را تا حدی پیش بینی کرد

شناسایی و پیش‌بینی تغییرات در طول زندگی که به آن «فراخنای زندگی»^۲ نیز گفته می‌شود، مورد توجه روان‌شناسان قرار گرفته است. روان‌شناسی رشد، شاخه‌ای از علم

◉ (ب) روانشناسی رشد به دنبال مطالعه علمی انسان از تولد تا مرگ است.

را که در طول زندگی، از زمان تشکیل نطفه تا زمان مرگ، در آدمی رخ می دهد مطالعه کند. مهم

● (ج) یک تخمک بارور شده طبیعی دارای ۲۳ کروموزوم است.

نطفه تشکیل می شود. تخمک بارور شده طبیعی دارای ۴۶ کروموزوم است (۲۳ کروموزوم از

◉ (د) کودکان در ۴ یا ۵ سالگی علاقه‌مندند با همجنسان خود بازی موازی کنند.

۴ یا ۵ سالگی	بازی‌های موازی در ۴ یا ۵ سالگی است. در این بازی‌ها کودکان علاقه‌مندند در کنار یکدیگر باشند، ولی به‌تنهایی بازی کنند.
دوره دبستان	کودکان در دوره دبستان با یکدیگر بازی‌های گروهی می‌کنند، و علاقه خاصی به بازی با همجنسان خود دارند. جمله معروف آنها (دخترها با دخترها و پسرها با پسرها) را همگی شنیده‌ایم.

● ه) رشد اخلاق به شکل گیری شناخت وابسته است.

هر چند رشد درک اخلاقی به شکل گیری سایر عناصر شناخت وابسته است،

⊙ الف) استفاده مکرر از رویا پردازی باعث
.....میشود.

استفادهٔ مکرر از آن باعث افت در عملکرد تحصیلی و سایر عملکردها می شود.

● (ب) رسش یا پختگی به معنای
است که دارای برنامه رشد طبیعی و منظمی
است

در روان‌شناسی به رفتارهایی که وابسته به آمادگی زیستی است «رَشش یا پختگی» گویند.
رَشش یا پختگی به معنای آن دسته از تغییراتی است که به آمادگی زیستی وابسته است و با
گذشت زمان طبق یک برنامه طبیعی انجام می‌گیرد. عوامل محیطی نیز می‌تواند تا حدودی

◉ (ج) تمرکز نوجوان در مقایسه با کودکان
..... است.

توجه نوجوانان، در مقایسه با کودکان، گزینشی تر است؛ بـ

◉ (د) همزمان با شروع کار کردن، دوره ی
.....هم شروع و دوره ی.....پایان
می یابد.

۱۲ تا ۲۰ سالگی (برخی پایان نوجوانی را زمانی می دانند که فرد
شروع به کار کند و از والدین مستقل شود).

۴- نوجوانی

دوره
نوجوانی

● ه) کودکان تحت تاثیر ویژگی اشیا قرار میگیرند

کودکان تحت تأثیر ویژگی ظاهری اشیا قرار می گیرند؛

⊙ (و) برای اینکه شناخت به رفتار اخلاقی منتهی شود
باید به ،
و..... فرد تبدیل شود

موارد صرف داشتن شناخت، به رفتار اخلاقی منجر نمی شود. برای اینکه شناخت به اخلاق منتهی شود، شناخت باید به عقاید و باورها و ارزش های فرد تبدیل شود.

◉ الف) رشد هیجانی کودکى مستلزم چه مواردی است؟

رشد هیجانی^۱ در کودکى، فرایندى پیچیده است که نه تنها مستلزم آگاهی از هیجانات خود کودک، بلکه مستلزم آگاهی از هیجانات اطرافیان اوست؛ مثلاً وقتی پای کودکى دو ساله به طور

◉ ب) دلیل رویاپردازی در نوجوانی چیست؟

در حالی که بسیاری از آنان به جای تلاش برای کم کردن فاصله بین خودِ آرمانی و خودِ واقعی، رویاپردازی می‌کنند و از آن لذت می‌برند. هر چند این پدیده در دوره نوجوانی غیر طبیعی نیست، ولی

⊙ (ج) دو تغییر مربوط به تفکر را نوجوانی را نام ببرید

نوجوانان، برخلاف کودکان، قادر به نظارت، ارزیابی و تغییر جهت تفکر لحظه به لحظه هستند، در حالی که کودکان بر استدلال‌ها، قضاوت‌ها و تصمیم‌هایشان اِشْراف ندارند. سرعت تفکر در دوره نوجوانی افزایش می‌یابد؛ در نتیجه، در یک لحظه اطلاعات بیشتری

● (د) مورد از پیامد های ناسازگارانه رشد شناختی را نام برید

پیامد تغییرات شناختی
حساسیت نسبت به انتقاد دیگران
احساس منحصر به فرد بودن اغراق آمیز
آرمان گرایی و عیب جویی
مشکل در تصمیم گیری روزمره

اولین علامت رشد اجتماعی در ۳ - ۲ ماهگی لیخنه اجتماعی است.

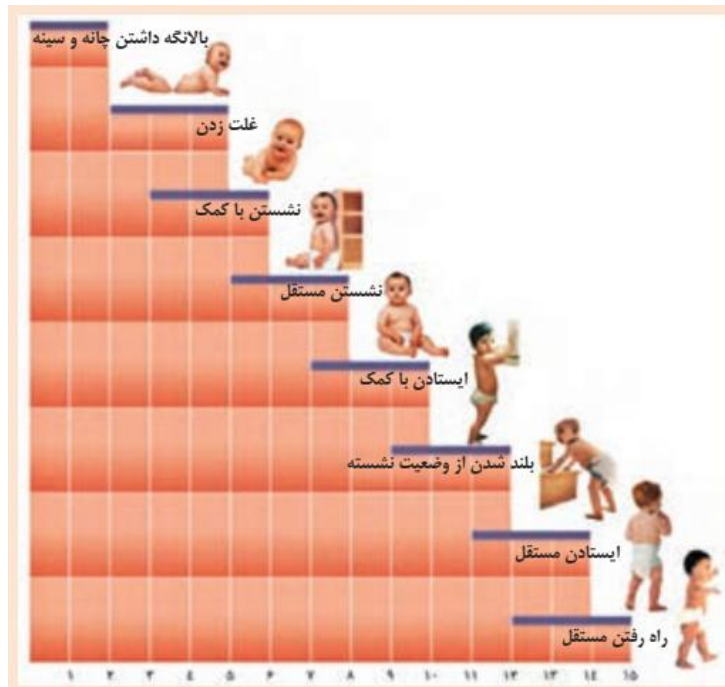
● اولین علامت رشد اجتماعی

بازی‌های موازی در ۴ یا ۵ سالگی است.

● بازی موازی

● ایستادن با کمک

● غلت زدن

۲ تا ۷ سالگی (برخی کودکان ۱ تا ۳ ساله را که تازه راه می‌افتند، «توپا» می‌نامند.)

● نوپایی

⊙ الف) رابطه رشد شناختی و اخلاقی را شرح دهید

رشد سریع شناختی در نوجوانی و جوانی باعث می‌شود که فرد بهتر بتواند درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاوت کند و واکنش دقیق‌تری نشان دهد.

◉ (ب) در دوره نوجوانی چه تغییراتی در رشد هیجانی به وجود میاید؟ توضیح دهید.

به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی در دوره نوجوانی، تحریک پذیری نوجوانان افزایش می یابد و حالات هیجانی آنان به سرعت تغییر می کند. هیجانات منبع رفتارهای مثبت و سازنده

● (ج) برجسته ترین تغییرات مربوط به جنس در نوجوانی چند دسته اند؟ توضیح دهید

جنسی وقوع تغییرات مربوط به جنس است. برجسته ترین تغییرات مربوط به جنس در نوجوانی را می توان به دو دسته تقسیم کرد: ۱- تغییراتی که بر توانایی تولیدمثل تأثیر می گذارند که آنها را «ویژگی های جنسی اولیه» می نامند؛ یعنی ویژگی هایی که به طور مستقیم در تولیدمثل نقش دارند؛ ۲- تغییراتی که جزئی از علائم رشد و قابل رؤیت اند و آنها «ویژگی های ثانویه» نامیده می شوند مثل رویش موی صورت در پسران.

◉ (د) استدلال کنید که چرا در خانواده های پرجمعیت
، کودکان تعداد لغات بیشتری یاد میگیرند؟

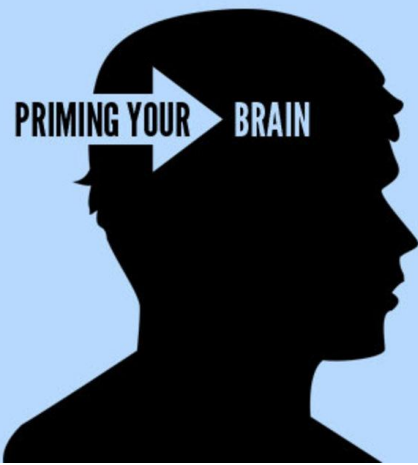
● ه) با توجه به نوع پردازش، تبیین کنید که چرا کودکان هدایای بزرگ را ترجیح میدهند؟

- ◉ الف) پیازه آزمایش سه کوه را برای سنجش چه مفهومی طراحی کرد؟ خود مرکزی
- ◉ ب) دو عامل اصلی برای کسب هویت در نظریه مارسیا کدام اند؟ جستجو و تعهد
- ◉ ج) نگهداری ذهنی را با مثال توضیح دهید
- ◉ د) فراشناخت به چه معناست؟

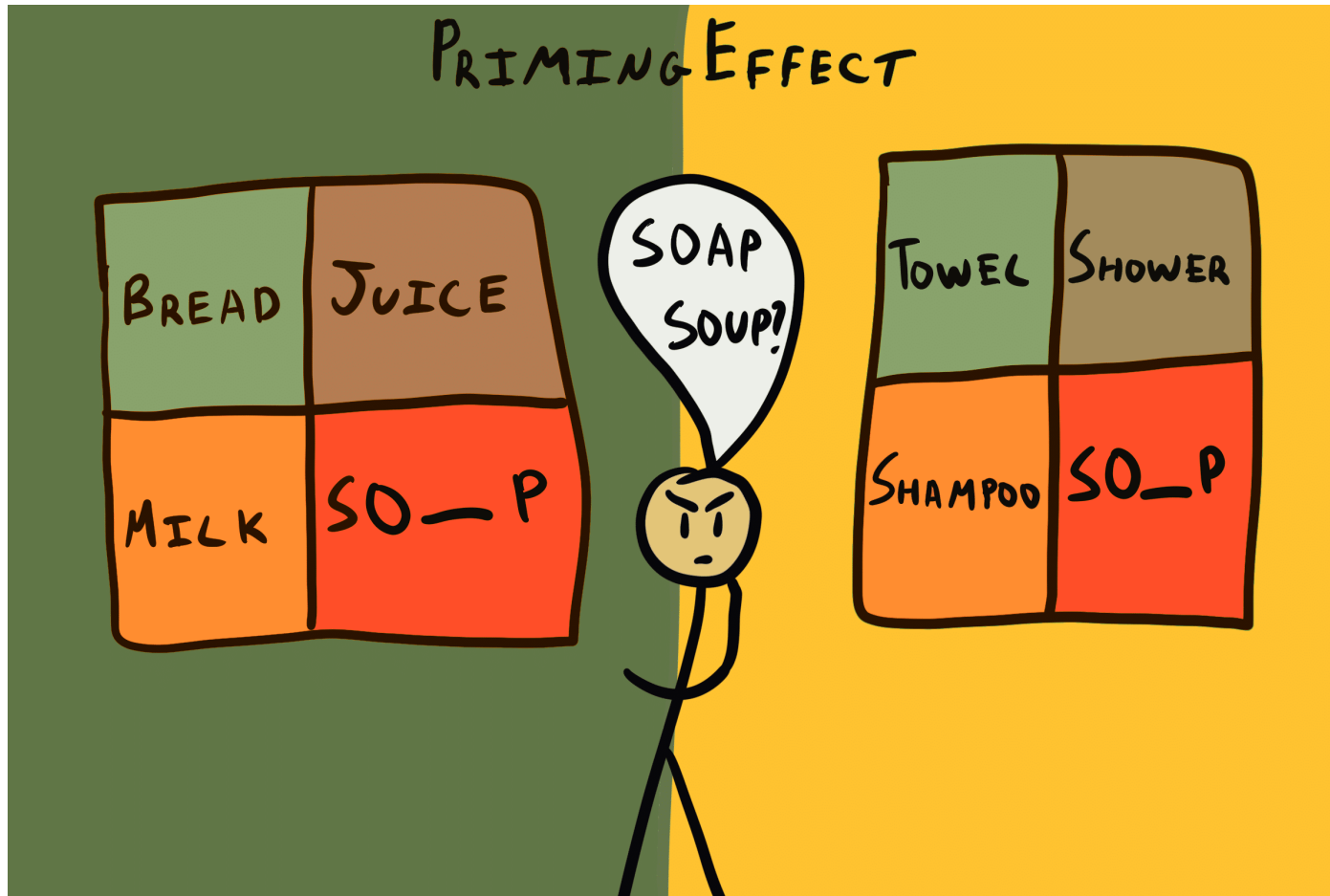
توجه

۱. تفاوت توجه و تمرکز

۲. منابع توجه

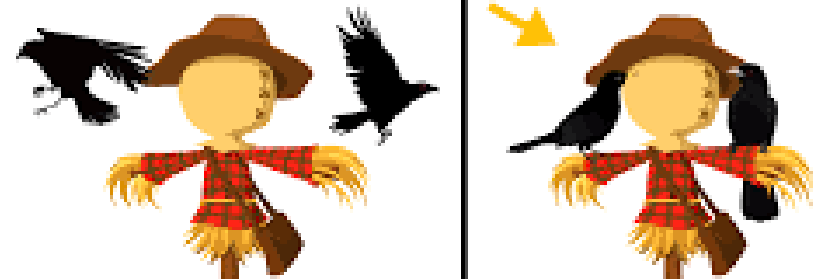
۲. آماده سازی

۲. خوگیری

the process by which an animal learns to ignore a stimulus that does not reward or harm it

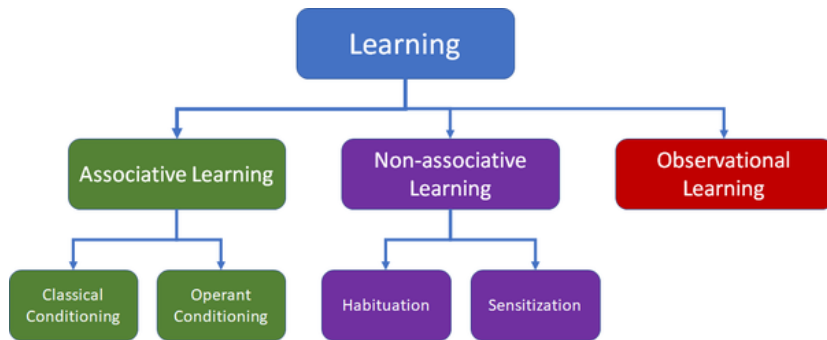

habituation

© 2000 Stuart Newman

۵. موانع تمرکز

۱. یکنواختی و ثبات نسبی

Sensory Adaptation	Sensory Habituation
• Neural or sensory receptors change/reduce their sensitivity to a continuous, unchanging stimuli. • This occurs in the <u>body</u>. • The sense receptors become less sensitive to unchanging stimuli (fatigue.) • The individual must leave the environment and then return in order to sense the stimuli again. • We have no conscious control over it. • We cannot force ourselves to notice the stimuli again. Examples: smell in a room, darkness level in a room, temperature in a pool	• Pattern of decreased response to a stimulus after frequently repeated exposure. • Occurs in the <u>brain</u>. • Brain stops noticing unchanging stimulus. • If the individual shifts their attention back to the stimuli, then they can recover the perception of the stimuli. • During habituation, we have some conscious control over whether we notice something to which we have become habituated. Examples: noticing your glasses, hearing a fan or background music, feeling your clothes

۲. آشنایی نسبی با محرک و موضوع مورد توجه

۶. ایجاد تمرکز

۱. تغییرات درونی محرک ها

۲. درگیری و انگیختگی ذهنی

